АБАЙТАНУ

Лекциялар

Абай институтының
еңбектері
15-кітап

ҚАЗАҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3(5Қаз)
А 13

*Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы
Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған
және баспаға ұсынылған*

Жалпы редакциясын басқарған
филология ғылымдарының докторы, профессор *Ж. Дәдебаев*

Пікір жазған
филология ғылымдарының докторы, профессор *Қ. Мәдібай*

Жауапты редакторы
филология ғылымдарының докторы, профессор *Д. Ысқақұлы*

ҒЫЛЫМИ-РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС
Ж. Дәдебаев (төраға), Ө. Әбдиманұлы, З.-Ғ. Бисенғали,
Т. Есембеков, А. Жаксылыков, Б. Жақып, Л. Мұсалы,
З. Сейітжанов, Ә. Тарақ, А. Темірболат, М. Үмбетаев, Д. Ысқақұлы

А 13 **Абайтану.** Лекциялар (оқу құралы) / Жалпы ред. басқ., кіріспе сөзін жазған Ж. Дәдебаев; жауапты ред. Д. Ысқақұлы; құраст. баспаға дайынд. Л. Мұсалы, Б. Даутова – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 304 б.
ISBN 978-601-04-5818-5

«Абайтану. Лекциялар (оқу құралы)» кітабы – әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті филология факультетінің студенттеріне арналған «Абайтану» оқу пәнінің оқу-әдістемелік кешені құрамдастарының бірі. Онда абайтану тарихы, Абай шығармаларының жанрлық құрамы, маңызы мен мәні, көркемдік ерекшеліктері сияқты өзекті мәселелер қамтылған. Сонымен қатар Ақын шығармашылығының өзегіндегі ұлттық және жалпыадамзаттық мәні зор қағидалардың әлеуметтік, танымдық, эстетикалық маңызын ашуға арнайы көңіл бөлінді.

Оқу құралы №AP08855683 «Абай ілімін білудің, түсінудің және қолданудың ғылыми негіздері мен теориялық тетіктері» ғылыми жобасы аясында дайындалып, жарық көріп отыр.

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3(5Қаз)

ISBN 9978-601-04-5818-5

© Құнанбаев А., 2021
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жанындағы
Абай ғылыми-зерттеу институты, 2021
© «Қазақ университеті» баспа үйі, 2021

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ 3

Лекция 1. Ыскақұлы Д. Дала данышпаны, ұлт ұстыны 6
Лекция 2. Әбдиманұлы Ө. Абайтану тарихындағы Алаш кезеңі 38
Лекция 3. Дәдебаев Ж. Абай және билер сөзі (Бірінші дәріс) 50
Лекция 4. Дәдебаев Ж. Абай және билер сөзі (Екінші дәріс). 73
Лекция 5. Бисенғали З.-Ғ. Абайдың қара сөзі: болмысы мен бітімі (Бірінші дәріс) 87
Лекция 6. Бисенғали З.-Ғ. Абайдың қара сөзі: болмысы мен бітімі (Екінші дәріс) 100
Лекция 7. Сейітжанов З. Қытай қазақтары поэзиясындағы Абай дәстүрі. Абай және Ақыт. 123
Лекция 8. Сейітжанов З. Қытай қазақтары поэзиясындағы Абай дәстүрі. Абай және Кәсімбай мен Таңжарық 150
Лекция 9. Тұрысбек Р. Абай әлемі: өнері мен өнегесі 169
Лекция 10. Үмбетаев М. Абай өлеңдеріндегі оқу-ғылым тақырыбы 189
Лекция 11. Есембеков Т. Талант формуласы 198
Лекция 12. Тараков Ә. Абайдың И. Крылов мысалдарын аудару тәжірибесі. 215
Лекция 13. Жусанбаева С. Абай өлеңдерінің семантикалық құрылымы 244
Лекция 14. Салқынбай А. Абай бағалауындағы байлам 261
Лекция 15. Кәрбозов Е. Тәуелсіздік кезеңіндегі абайтану 291